

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูที่ใช้การพัฒนาบทเรียนร่วมกันผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการเป็นพี่เลี้ยง
(THE DEVELOPMENT OF THE SUPERVISION MODEL TO DEVELOP COMPETENCY IN TEACHERS TO ENHANCE THEIR PERFORMANCE USING THE LESSON STUDY METHOD, COACHING AND MENTORING, AND BY BUILDING A PROFESSIONAL LEARNING COMMUNITY)

ปีการศึกษา 2565

ผู้วิจัย วรวรรณ สังข์พันธ์

คำสำคัญ รูปแบบการนิเทศพัฒนาสมรรถนะ/การพัฒนาบทเรียนร่วมกัน/กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ/การเป็นพี่เลี้ยง

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 2) พัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูที่ใช้กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการเป็นพี่เลี้ยง 3) ทดลองใช้รูปแบบการนิเทศเพื่อพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูที่ใช้กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการเป็นพี่เลี้ยงที่พัฒนาขึ้น 4) ปรับปรุงรูปแบบการนิเทศเพื่อพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูที่ใช้กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการเป็นพี่เลี้ยงที่พัฒนาขึ้น การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา มี 4 ขั้นตอน เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ระหว่างปีการศึกษา 2562-2564 ขั้นตอนที่ 1 (R1) มีตัวอย่างจำนวน 322 คน ใช้แบบสอบถามสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู และการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ใช้สถิติเชิงบรรยาย ค่าดัชนี $PNI_{modified}$ ขั้นตอนที่ 2 (D1) มีตัวอย่างจำนวน 17 คน ใช้แบบสัมภาษณ์และแบบประเมินคุณภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการปฏิบัติงานของครู วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ใช้สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขั้นตอนที่ 3 (R2) มีตัวอย่างจำนวน 32 คน ใช้แบบประเมินสมรรถนะด้านการปฏิบัติงานของครู แบบประเมินสมรรถนะของครูตามมาตรฐานที่ 3 และ แบบวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามมาตรฐานที่ 1 ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 สำหรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ใช้สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที ขั้นตอนที่ 4 (D2) มีตัวอย่างจำนวน 89 คน โดยใช้แบบประเมินคุณภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการปฏิบัติงานของครู แบบประเมินความพึงพอใจ แบบประเมินสมรรถนะด้านการปฏิบัติงานของครู วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ใช้สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความถี่ ร้อยละ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูที่มีความสำคัญ 3 อันดับแรกคือ สมรรถนะด้านการออกแบบการเรียนการสอน สมรรถนะด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

สมรรถนะด้านการประเมินผลการเรียนรู้ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์พบว่า มีการดำเนินกิจกรรมกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และกิจกรรมการพัฒนาบทเรียนร่วมกันในทุกกลุ่มตัวอย่าง ส่วนกิจกรรมการเป็นพี่เลี้ยงพบในโรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดกลาง สมรรถนะที่ครูมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองมี 6 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
- 2) ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้
- 3) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน
- 4) ด้านสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน
- 5) ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ และ
- 6) ด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

2. รูปแบบการนิเทศเพื่อพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูที่ใช้กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการเป็นพี่เลี้ยงมี 7 องค์ประกอบ ได้แก่

- 1) การจัดตั้งทีมที่มีสมาชิกประกอบด้วยครูผู้ออกแบบ ครูคู่คิด พี่เลี้ยง ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ และผู้เชี่ยวชาญ
- 2) การกำหนดเป้าประสงค์
- 3) การสร้างวิสัยทัศน์ ค่านิยม กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาสมรรถนะครู 6 สมรรถนะ และการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนร่วมกัน
- 4) ร่วมมือรวมพลัง รับคำแนะนำ เยี่ยมชั้นเรียน และการสะท้อนคิด
- 5) การเป็นพี่เลี้ยง
- 6) การพัฒนาบทเรียนร่วมกัน และ
- 7) การประเมินสมรรถนะครูและการเผยแพร่ผลงาน

ผลการตรวจสอบคุณภาพด้านความถูกต้องและครอบคลุม ด้านความมีประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ และด้านความเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศเพื่อพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูที่ใช้การพัฒนาบทเรียนร่วมกันผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการเป็นพี่เลี้ยง เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้ออยู่ระหว่าง 4.00 - 5.00 และ 0.00 - 0.89 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่ารูปแบบการนิเทศมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} > 4.50$)

3. ผลการประเมินสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูที่ใช้รูปแบบการนิเทศเพื่อพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูที่ใช้กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการเป็นพี่เลี้ยง มีระดับการปฏิบัติหลังการพัฒนา ($\bar{X} = 102.38$) สูงกว่าก่อนการพัฒนา ($\bar{X} = 53.94$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ครูที่สอนระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีสมรรถนะตามมาตรฐานที่ 3 ครบทุกด้านโดยพบข้อมูลร่องรอยจากการสังเคราะห์รายงานการประเมินตนเองของกลุ่มตัวอย่างคิดเป็นร้อยละ 100 คุณภาพของเด็กและคุณภาพของผู้เรียนเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยอยู่ในระดับเท่ากับและสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดเป็นส่วนมาก

4. ความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศเพื่อพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูที่ใช้กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการเป็นพี่เลี้ยง เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้ออยู่ระหว่าง 4.24 - 4.82 และ 2.06 - 2.38 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 สรุปได้ว่าความเหมาะสมของการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับมาก ระดับความพึงพอใจของครูผู้ออกแบบ ครูคู่คิด ครูพี่เลี้ยงและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อกระบวนการของรูปแบบการนิเทศเพื่อพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูที่ใช้การพัฒนาบทเรียนร่วมกันผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการเป็นพี่เลี้ยงอยู่ในระดับมาก รูปแบบการนิเทศเพื่อพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูที่ใช้การพัฒนาบทเรียนร่วมกันผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการเป็นพี่เลี้ยง : TCMSO-Show แบบสมบูรณ์ มีการดำเนินการนิเทศตามขั้นตอนได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 T-Team

จัดทีม PLC ชั้นตอนที่ 2 CM - Coaching & Mentoring การชี้แนะและเป็นพี่เลี้ยง ชั้นตอนที่ 3 S-Shared Values, Vision, Goal โดยศึกษานิเทศก์ (Supervisor) ร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา (Administrator) จัดประชุมร่วมสร้างวิสัยทัศน์ ค่านิยมร่วมกัน และเป้าหมาย “พัฒนาสมรรถนะครู 6 สมรรถนะ” ชั้นตอนที่ 4 O-Open Class จัดกิจกรรมเปิดชั้นเรียน ชั้นตอนที่ 5 Show-Final Showcase-Teachers’ Pride โดยทีม PLC ร่วมมือรวมพลัง รับคำแนะนำ และการสะท้อนคิด ผลการประเมินสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูที่ใช้การพัฒนาบทเรียนร่วมกันผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการเป็นพี่เลี้ยง พบว่า ครูผู้ออกแบบมีสมรรถนะด้านการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

Abstract

Title: THE DEVELOPMENT OF THE SUPERVISION MODEL TO DEVELOP COMPETENCY IN TEACHERS TO ENHANCE THEIR PERFORMANCE USING THE LESSON STUDY METHOD, COACHING AND MENTORING, AND BY BUILDING A PROFESSIONAL LEARNING COMMUNITY

Academic Year: 2022

Researcher: Worawan Sangsuppun

Keywords: COMPETENCY DEVELOPMENT MODEL/LESSON STUDY METHOD/ PROFESSIONAL LEARNING COMMUNITY FOR TEACHERS/ COACHING AND MENTORING

This research and development aim to: 1) study the existing desired expected performance of teachers under Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 3 2) develop a model to develop competency in teachers to enhance their performance using the lesson study method, coaching and mentoring, and by building a professional learning community for them. 3) evaluate and interpretate the results of the piloted model of supervision in schools. 4) using the results improve the piloted model of supervision for developing competency in teacher to enhance their performance. The Research & Development is a carried out in 4 steps. The sample for the study includes the school principals and teachers under Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 3 in academic year 2021 – 2022. In step 1 (R1), the data was collected from 322 professionals. Research tools were questionnaire that consist the problem and needs topics and interviews were conducted using structured questionnaires in focus group discussions. Data was analyzed by finding the mean, standard deviation, Modified Priority Needs Index (PNI) and content analysis. At step 2 (D1), sample has 17 professionals. Research tool used was structured questionnaire for quality assessment of model. Data was analyzed by finding the mean and standard deviation. At step 3 (R2), the sample consists 32 professionals. Data was collected using the competency assessment form to assess the competency in teacher performance, the competency assessment form which followed the criterion of internal quality assurance standard number three and the assessment form to assess student achievement that followed the criterion of the internal quality assurance standard number one. All standard is under the basic education standards and early childhood education standards for internal quality assurance, 2018. Data was analyzed by finding the mean, standard deviation, t-test and by conducting content analysis. At Step 4 (D2), the sample consists of 89 professionals. Data were collected using a structured questionnaire for model quality assessment, user satisfaction and

competency in teacher performance. Data was analyzed by finding the mean, standard deviation, frequency and percentage.

The results show that

1. The important needs for competency development in third ranking position were instructional design, curriculum and implementation and learning assessment. The focus group interview found that there was an existing professional learning community, use of the lesson study method in among the sample, and mentoring was found to be used in big and medium size schools. The expected desired competency the teachers should have been 1) curriculum and implementation 2) instructional model and design 3) classroom management 4) media and instructional innovation 5) learning assessment and 6) classroom action research.

2. The model of supervision to develop competency in teachers' performance using the lesson study method, coaching and mentoring and by building a professional learning community consists of 1) team building 2) goal setting 3) vision, valued and goal sharing 4) collaboration 5) coaching & mentoring 6) lesson study making and 7) competency assessment and sharing. It was found that the model is accurate, suitable, appropriate, and useful. The model was found to be of extremely high quality ($\bar{X} > 4.50$) in all aspects.

3. The results after use of model found that the teachers had a significant greater performance ($p < .01$). It was also found that all the teachers have the competency which followed the criterion of internal quality assurance standard number three. When accessed the quality among students, almost all students show equal and higher level (when compared with the goal).

4. The suitability of model is at the high level and were most satisfactory among the user. User were model-teachers, buddy-teachers, mentors and school principals. The entire model was named TCMSO-SHOW, which is described in the following steps as: Step 1: T-Team building; Step 2: CM- Coaching & Mentoring; Step 3: S-Shared values, vision, goal; Step 4: O-Open Class; Step 5: SHOW-Final Showcase-Teachers' Pride. It was also found that the performance of model-teachers have competency in high level.